

IMF waarschuwt voor ongeziene schuldenbom

10 oktober 2018 02:00

De meeste gezinnen lenen geld bij de bank als ze een woning kopen. ©BELGA

Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) waarschuwt dat de recordschuld van gezinnen, bedrijven en overheden de financiële stabiliteit bedreigt. Ook in België stijgt de schuldenlast.

De schulden van de gezinnen, niet-financiële bedrijven en overheden van de belangrijkste landen zijn in 2017 gestegen naar een recordhoogte van 167.000 miljard dollar (139.000 miljard euro) of 250 procent van het bruto binnenlands product (bbp). Dat zegt het IMF in een halfjaarlijks rapport over financiële stabiliteit. In 2008 bedroeg de schuld slechts 113.000 miljard dollar of 210 procent van het bbp.

De sterke schuldopbouw is te wijten aan een combinatie van factoren. De overheden hebben na de financiële crisis van 2008 veel geld geleend om de economie te ondersteunen. Daarna hebben de centrale banken met hun beleid van lage rente de gezinnen en bedrijven gestimuleerd om meer geld te ontlenen. Het goedkoop geld verminderde ook de druk op de overheden om het begrotingstekort te verminderen. Vooral in China is de schuld fors toegenomen.

Het IMF is duidelijk bezorgd. 'De schulden groeien veel sneller dan de economie. De hogere schuld maakt de niet-financiële sector gevoeliger voor veranderingen van de rente.' Een stijging van de rente verhoogt de rentelasten en maakt het moeilijker om schulden terug te betalen.

Rentestijging

Na een lange periode van goedkoop geld stijgt de rente in verscheidene landen. De Amerikaanse centrale bank heeft het jongste jaar vier keer de rente verhoogd. Italië en groei landen als Argentinië en Turkije hebben het vertrouwen van buitenlandse beleggers verloren en worstelen met veel hogere rentes dan vorig jaar.

'In de VS versterkt de verwachte stijging van het begrotingstekort de nu al onhoudbare dynamiek van de overheidsschuld', onderstreept het IMF. De schuldgraad van de Amerikaanse gezinnen en ondernemingen daarentegen daalt. In de eurozone blijft de schuld van de bedrijven en gezinnen en in verscheidene landen ook die van de overheid hoog.

Het IMF merkt op dat ook groeilanden kampen met stijgende schulden. 'In China steeg de schuld van niet-financiële bedrijven en is die nu veel hoger dan het langetermijngemiddelde. De snelle stijging van de gezinsschulden is ook verontrustend.'

België

De stijgende schuld verzwaart de financiële lasten van ontleners. Onder meer Belgische, Franse en Chinese gezinnen en bedrijven moeten in vergelijking met het langetermijngemiddelde een groter deel van hun inkomen of brutowinst spenderen aan rentebetalingen en/of aflossing van schulden.

De Nationale Bank voorspelt in haar twee weken geleden gepubliceerde economisch tijdschrift dat de schuldenlast van de Belgische gezinnen en niet-financiële bedrijven de komende jaren blijft stijgen. Maar niet iedere ontleners is even kwetsbaar. Een gezin of onderneming die ontleent tegen vaste rente heeft geen last van een rentestijging. Veel Belgische gezinnen kiezen voor een woonkrediet met een min of meer vaste rente.

Een stijging van de rente kan ook tot gevolg hebben dat gezinnen en bedrijven beslissen om minder te ontleneren. Als de schuld in absolute cijfers stabiel blijft, zal de schuldenlast geleidelijk dalen. Het ziet er immers naar uit dat het inkomen en bedrijfswinsten blijven groeien. Gezinnen en ondernemingen moeten dan een kleiner deel van dat grotere inkomen of de hogere brutowinst spenderen aan rentebetalingen of terugbetaling van schulden.

De Nationale Bank heeft de jongste jaren herhaaldelijk gewaarschuwd voor de stijgende schuld van de Belgische gezinnen. Ze vreest dat sommige gezinnen hun woonkrediet niet zullen kunnen terugbetalen als een groeivertraging de werkloosheid doet stijgen. Daarom heeft de Nationale Bank de Belgische banken al twee keer verplicht extra kapitaalbuffers aan te leggen voor hypothecaire kredieten.

[Wouter Vervenne](#),

Redacteur Beleggen

